

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.017.06.2018

Andrzej Zadroga,
Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego
im. Bojowników o Polskość Mazur
ul. Władysława Sikorskiego 15, 12-200 Pisz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/027 „Zmiany w systemie oświaty”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	I Liceum Ogólnokształcące im. Bojowników o Polskość Mazur (dalej: „Liceum”), ul. Władysława Sikorskiego 15, 12-200 Pisz.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Zadroga, Dyrektor Liceum od 1 września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Przygotowanie i wdrożenie zmian w systemie oświaty.
Okres objęty kontrolą	2016 - 2018 (do czasu zakończenia kontroli oraz ewentualnie okres wcześniejszy, jeżeli miał wpływ na kontrolowaną działalność).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Olsztynie.
Kontroler	Hubert Sikorski, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/109/2018 z 5 października 2018 r.

(akta kontroli str.1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

W ocenie NIK przygotowanie Liceum do wprowadzenia zmian w systemie oświaty od roku 2019/2020 należy uznać za prawidłowe i adekwatne do prognozowanej liczby uczniów klas pierwszych.

Dyrektor Liceum posiadał rzetelną wiedzę o liczbie absolwentów gimnazjów i szkół podstawowych w Powiecie Piskim. W porozumieniu z organem prowadzącym, w związku z przewidywanym przyjęciem większej liczby uczniów w roku szkolnym 2019/2020, zaplanował utworzenie takiej samej liczby oddziałów dla absolwentów wygaszanego gimnazjum, jak i dla kończących ośmioletnią szkołę podstawową. Dla uczniów tych przewidywana jest także taka sama oferta proponowanych profili nauczania.

W związku ze stale malejącą liczbą uczniów oraz należyтым utrzymaniem posiadanego zasobu, warunki lokalowe Liceum oraz wyposażenie sal lekcyjnych umożliwiają przyjęcie zwiększonej liczby uczniów w roku szkolnym 2019/2020 bez pogorszenia warunków nauczania.

Wszyscy zatrudnieni w Liceum nauczyciele posiadają kwalifikacje odpowiednie do prowadzonych zajęć, a zwiększenie naboru uczniów pozwoli na uzupełnienie ich tygodniowego wymiaru pensum. Dyrektor Liceum nie przewiduje konieczności dodatkowego zatrudnienia kadry pedagogicznej.

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Przygotowanie i wdrożenie zmian w systemie oświaty

1.1 Od 1 września 2002 r. Liceum funkcjonowało w ramach Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Piszcu, a po jego rozwiązaniu od 2015 r. działa samodzielnie jako szkoła publiczna dla młodzieży. Jest on jednostką organizacyjną Powiatu Piskiego.

(akta kontroli str.4-51)

W Liceum notowany jest stały spadek liczby uczniów do niego uczęszczających, tj. z 519 w 2004 r. do 210 w 2018 r. (na 30 września). W związku z tym faktem zmniejszyła się liczba oddziałów szkolnych z 18 do 9, przy niezmienionych zasobach lokalowych.

(akta kontroli str.52-53)

Dyrektor Liceum posiadał dane o przewidywanej liczbie uczniów kończących w 2018/2019 szkoły podstawowe i gimnazja. Informacje te pochodziły od organu prowadzącego, który zbierał je ze szkół w Powiecie Piskim, jeszcze przed wprowadzeniem reformy systemu oświaty. Wynikało z nich, że w 2019 r. liczba absolwentów gimnazjów wyniesie w czterech gminach powiatu 582 osoby, a absolwentów szkół podstawowych 627 osób. Ponadto praktyką organu prowadzącego jest organizowanie na początku każdego roku kalendarzowego narad dyrektorów podległych szkół, dotyczących rekrutacji uczniów i naboru do klas pierwszych. Dyrektorzy otrzymują wytyczne dotyczące liczby oddziałów klas pierwszych i ich liczebności, jakie mogą w danym roku szkolnym zorganizować. Dane te są wiążące w przygotowaniu arkusza organizacyjnego szkoły. W przypadku, gdy szkoła w wyniku rekrutacji miała możliwość zorganizowania większej ilości oddziałów, często przy mniejszej liczbie uczniów w klasie, to organ prowadzący zazwyczaj wyrażał na to zgodę.

(akta kontroli str.54-56, 116-119)

Odnosnie przygotowania do roku szkolnego 2019/2020 Dyrektor Liceum wyjaśnił, że: „Przy założeniu, że w roku szkolnym 2019/2020 uda się zrekrutować dwukrotnie większą liczbę uczniów i utworzyć 6 oddziałów klas pierwszych, liczba oddziałów ogółem wzrośnie do 12. Warunki lokalowe Liceum pozwalają na przyjęcie jeszcze większej liczby uczniów i stworzenia nawet 18 oddziałów.”

(akta kontroli str.57-58)

Liczba uczniów ogółem w Liceum w latach szkolnych okresu objętego kontrolą wynosiła:

- w 2016/2017 było 277 uczniów w 10 oddziałach, tj. klasa I i II po trzy oddziały oraz cztery oddziały klasa III (średnio 28 uczniów w oddziale),
- w 2017/2018 – 231 uczniów w 9 oddziałach, tj. po trzy oddziały w klasach I, II i III (średnio 26 uczniów w oddziale),
- w 2018/2019 - 210 uczniów w 9 oddziałach, tj. po trzy oddziały w klasach I, II i III (średnio 23 uczniów w oddziale).

W klasach pierwszych uczyło się w tych latach odpowiednio 94, 73 i 66 uczniów (po trzy oddziały, wg. stanu na 30 września).

(akta kontroli str.59-69)

Oferta edukacyjna Liceum w latach 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 obejmowała po trzy klasy pierwsze o profilach:

- język polski, historia i wiedza o społeczeństwie (spadek z 30 do 23 uczniów),
- biologia i chemia (spadek z 32 do 18 uczniów),
- matematyka, fizyka, informatyka (spadek z 32 do 25 uczniów).

(akta kontroli str.59)

W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 do Liceum kandydowało odpowiednio 133, 130 i 129 uczniów, z czego oryginały świadectw gimnazjalnych dostarczyło ostatecznie 90 (67,7%), 63 (48,5%) oraz 67 (51,9%) uczniów. Wszystkie te osoby zostały przyjęte do Liceum w wyniku rekrutacji zakończonej w lipcu³.

(akta kontroli str.70-78)

Na rok szkolny 2019/2020 planowane są podobne profile zarówno dla absolwentów wygaszanego gimnazjum jak i dla kończących ośmioletnią szkołę podstawową. W roku szkolnym 2019/2020 Dyrektor Liceum planuje utworzenie sześciu oddziałów klas pierwszych (po 30 uczniów), tj. trzech oddziałów klasowych dla starej podstawy programowej oraz trzech dla nowej podstawy programowej.

(akta kontroli str.57-58)

1.2. Liceum zlokalizowane jest na ogrodzonej i monitorowanej systemem kamer (16 wewnętrznych i 9 zewnętrznych) nieruchomości o pow. 21,1 tys. m², z czego tereny zielone zajmują 3,7 tys. m². Dysponuje odpowiednimi warunkami lokalowymi oraz wyposażeniem na przyjęcie zwiększonej liczby uczniów.

Zajęcia odbywają się w 20 salach dydaktycznych o łącznej powierzchni 810m², w tym dwóch pracowniach komputerowych (po szesnaście stanowisk) i czterech językowych. Wszystkie dostępne sale posiadają wystarczające wyposażenie do prowadzenia zajęć tematycznych, w tym m.in. sprzęt multimedialny (komputery z dostępem do internetu, projektory multimedialne, tablice interaktywne).

Liceum posiada też dwie sale gimnastyczne, tj. dużą o pow. 438 m² oraz małą o pow. 162 m². Zewnętrzne tereny sportowe zajmują natomiast 7,9 tys. m² i składają się z: boiska do piłki nożnej, lekkoatletycznych bieżni okólnych, rzutni, skoczni oraz trybun.

Biblioteka szkolna (pow. 84 m²) otwarta jest pięć dni w tygodniu w godz. od 8.00 do 14.00. Uczniowie mogą korzystać w niej także z sześciu stanowisk komputerowych z dostępem do internetu.

W auli szkolnej, wyremontowanej w 2016 r., posiadającej dostęp do internetu, zainstalowano na stałe ekran i elementy nagłośnienia w celu przeprowadzania egzaminów maturalnych oraz imprez okolicznościowych.

W Liceum nie ma stołówki, natomiast funkcjonuje w niej sklepik szkolny.

Liceum posiada też wyposażony gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedmedycznej, czynny trzy razy w tygodniu po 4 godziny.

Wszystkie lekcje z poszczególnych przedmiotów odbywały się w dostatecznie wyposażonych pracowniach przedmiotowych.

W Liceum nie było potrzeby wprowadzenia zmianowego trybu pracy, a lekcje rozpoczynały się od godziny 8.00 i trwały maksymalnie do 15.20.

(akta kontroli str.79-100, 110-115)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Liceum, jako przewodniczący Zespołu kontrolującego, corocznie dokonał kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Liceum. Kontrolą objęto zarówno część zewnętrzną Liceum (elewacje, ogrodzenia, boiska szkolne) jak i wewnętrzną (sale lekcyjne, pomieszczenia sanitarne, pokój nauczycielski i salę gimnastyczną). Stan kontrolowanych budynków, pomieszczeń i urządzeń określono w protokołach jako dobre i bardzo dobre. Kopie protokołów Dyrektor Liceum przekazał Powiatowemu Zespołowi Ekonomiczno-Administracyjnemu Szkół i Placówek w Piszcu.

(akta kontroli str.101-109)

³ Wyniki rekrutacji (różnią się od danych na dzień 30 września każdego roku, gdyż zawsze po jej zakończeniu a także na początku roku szkolnego dochodzi do migracji uczniów między szkołami).

1.3. W roku szkolnym 2016/2017 w Liceum zatrudnionych było (łącznie z zastępstwami i długoterminowymi urlopami) ogółem 31 nauczycieli (w tym sześciu nauczycieli przebywało na różnego rodzaju zwolnieniach długoterminowych, a w ich zastępstwie zatrudniono 7 innych nauczycieli), w 2017/2018 – 26 nauczycieli (dwóch przebywało na urlopach długoterminowych, jeden przeszedł w stan nieczynny i na zastępstwo zatrudniono dwóch nauczycieli), a w roku szkolnym 2018/2019 – 28 nauczycieli (dwóch przebywało na urlopach długoterminowych, jeden był w stanie nieczynnym i na zastępstwo zatrudniono jednego nauczyciela). Spadek zatrudnienia w roku 2017/18 w stosunku do 2016/2017 wynikał z powrotów nauczycieli z urlopów długoterminowych oraz odejścia nauczycieli zatrudnionych na zastępstwo, natomiast wzrost w 2018/2019 w stosunku do poprzedniego wynikał z zatrudnienia nauczyciela fizyki oraz konieczności zatrudnienia jednej osoby na zastępstwo.

Wszyscy zatrudnieni w roku szkolnym 2018/2019 nauczyciele posiadali kierunkowe wykształcenie wyższe, a także dodatkowe kwalifikacje w formie ukończonych studiów podyplomowych i kursów kwalifikacyjnych.

(akta kontroli str. 120-130)

1.4. Obciążenie godzinowe zatrudnionych nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019 wynosiło od 4 (nauczyciel języka angielskiego) do 32 godzin tygodniowo (nauczyciel informatyki, podstaw przedsiębiorczości, grafiki komputerowej, rysunku technicznego, doradztwa zawodowego). Obciążenie godzinowe wynoszące 32 godziny wynikało z faktu, iż przy pensum tego nauczyciela z połączenia dwóch etatów w wysokości 20 godzin, przydzielono mu 6 godzin ponadwymiarowych oraz prowadził on 6 godzin zajęć informatyki w zastępstwie innego nauczyciela.

Tygodniowy wymiar zajęć w zakresie do 17 godzin posiadało 13 nauczycieli (w tym Dyrektor Liceum i jego zastępca), co stanowiło 52% ogółu nauczycieli, 18 godzin dwóch nauczycieli (8%), a powyżej 18 godzin – 10 nauczycieli (40% , w tym 5 osób, tj. dwie bibliotekarki, psycholog, pedagog szkolny i doradca zawodowy - których uśrednione pensum wynikające z połączenia etatów wynosi od 20 do 23 godzin).

W zakresie liczebności kadry pedagogicznej w związku z przyjęciem do klas pierwszych podwójnego rocznika uczniów, Dyrektor Liceum wyjaśnił, że: „Przy założeniu, że w roku szkolnym 2019/2020 uda się zrekrutować dwukrotnie większą liczbę uczniów i utworzyć 6 oddziałów klas pierwszych, liczba oddziałów ogółem wzrośnie do 12 . W perspektywie następnych czterech lat liczba ta może się utrzymać, co jest dla nauczycieli I LO w Pieszku dobrą perspektywą, gdyż od kilku lat średnio ok. 40% kadry pedagogicznej nie ma całego etatu w szkole. Zwiększenie liczby oddziałów poprawi tę sytuację i nie planuje się w chwili obecnej dodatkowego zatrudnienia nauczycieli”.

(akta kontroli str. 57-58, 120-130)

1.5. W związku z wprowadzanymi zmianami w systemie oświaty w Liceum nie są planowane szczególne działania. Dyrektor wyjaśnił, że: „W związku z posiadaniem wystarczających zasobów lokalowych nie planuje się ich powiększenia. Prowadzony remont sali gimnastycznej oraz przyległego do niej budynku zawierającego dodatkowe trzy sale lekcyjne, nie jest bezpośrednio związany z planowanym zwiększonym naborem uczniów w roku 2019 r. i wynika z bieżącego utrzymania tych pomieszczeń. Planowane zakończenie remontu przewiduje się jesienią 2018 roku. Natomiast jak co roku Dyrektor wraz z organem prowadzącym przygotowują informacje o ofercie Liceum, która jest dostępna na stronie internetowej i facebooku Liceum i Powiatu oraz w formie informatora udostępnianego w gimnazjach i szkołach podstawowych Powiatu”.

Do dnia zakończenia kontroli NIK nie były prowadzone szkolenia kadry pedagogicznej w zakresie wprowadzanej reformy szkolnej.

Dyrektor Liceum wyjaśnił, że „Nauczyciele I LO w Pieszce mają pełną wiedzę na temat skumulowanych roczników ostatnich klas gimnazjum i szkoły podstawowej w kontekście reformy ustroju szkolnego. Z rozmów wynika, że z nadzieją czekają na możliwe zwiększenie liczby oddziałów klas pierwszych, ponieważ będzie to skutkowało zwiększeniem liczby godzin. Przekłada się to również na zwiększenie liczby całych etatów. Bezpośrednie przygotowanie do przyjęcia zwiększonej liczby rozpocznie się po I semestrze br. szkolnego. Przygotowania po wytycznych organu prowadzącego pozwolą określić przydział godzin i czynności nauczycieli. Ponadto rozpoczniemy działania promocyjne. Przygotowania obejmą też analizę, pod kątem zgodności z podstawą programową oraz atrakcyjności przekazu, propozycji podręcznikowych poszczególnych wydawnictw, tak aby do końca tego roku szkolnego został odpowiednio przygotowany szkolny zestaw podręczników”.

(akta kontroli str. 57-58)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, dnia 8 listopada 2018 r.

Kontroler
Hubert Sikorski
Specjalista Kontroli Państwowej

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie
z up. Józef Bogdański
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis